

#38

MAURER Dóra

MAURER DÓRA (1937)

Taposott kép - Privát felvonulás - Pedotípiá | Trodden Picture - Private March - Pedotypia, 1971

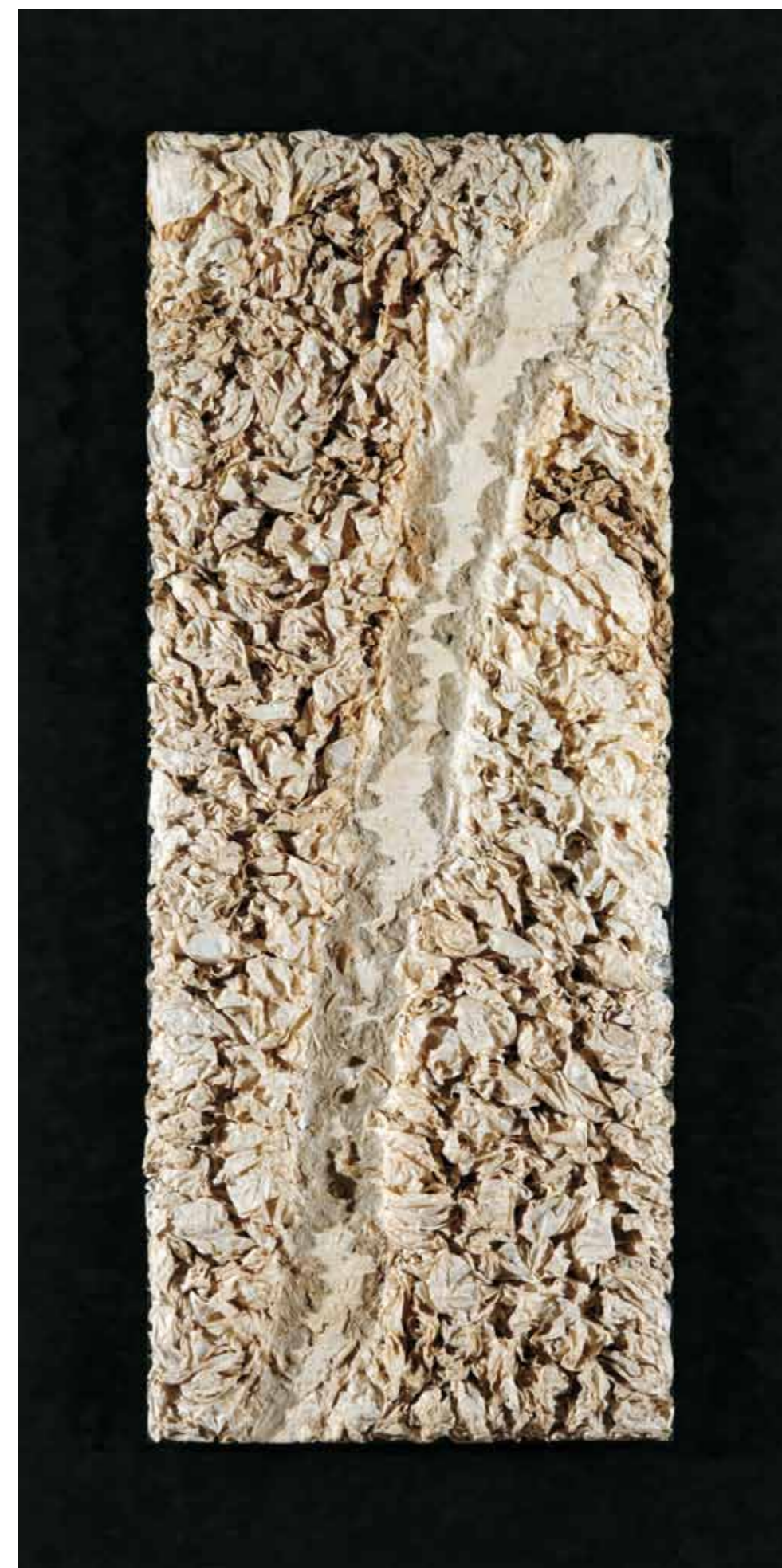
Taposott papír, falemez | Trodden paper on woodboard, 135 x 55 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 15 000 000 Ft / 41 667 EUR
Becsérték: 30 000 000 - 40 000 000 Ft
Estimate: 83 333 - 111 111 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Maurer Dóra: "Pedotípiák és Nyomatok (nyomatás - nyomhagyás)" c. kiállítása, IH Galéria, Pécs, 1975. december 5-30.
| Progressive Intentions - Isztambuli Magyar Intézet, Isztambul, 2016. október 28. - 2017. január 15.

1. Pedotípiá No. 2. fotódokumentumai
Forrás: www.artpool.hu

2. „A kezek barlangja”,
Santa Cruz, Spanyolország, i.e. 550 körül

Maurer munkáiban hamar központi szerepet kapnak a nyomhagyás, a mozgás, az eltolódás és áttűnés jelenségei. Először a rézkarcokon kísérletezik a különféle anyagokkal és eljárásokkal, a nyomhagyás egyedi eseteivel (ld *Pompeii-sorozat*, 1966; *Az este képei*, 1966), majd innen továbbmegy, és figyelme nem pusztán a nyomatokra és az anyagszerűsége irányul, hanem magára a tárgyra, a nyomólemezre, amely a nyomrógzítést létrehozta, illetve a cselekvésre. 1970-ben már a konceptualizmus szellemében készülnek a megnyomódott, meggyűrt, áttört hordozó lemezről készült nyomatai, és az esemény fázisait rögzítő fotósorozatai (pl. *Nagyon magasról leejtett lemez és nyomata*, 1970). Kísérletezéseiből olyan új műfajok születnek, mint a folyamat- és akciógrafika vagy a pedotípiá. Ez utóbbi a lábnyomok nyomhagyásával alkotott egyedi nyomtat, melyeken a művész 1971-ben dolgozik. A pedotípiá-sorozatok során Maurer az ember által előállított jelképzés legősibb eszközét hívja életre. A lábnyom az „itt vagyok” húha-élményén túl (ld. barlangokban látható őskori kéz- és lábképek) a képi alkotás elemévé válik. Maurer egyik interjújában felidéz egy történetet, ami a Római fürdőnél esett meg vele: „a fürdő

előtt volt egy nagy mező, amin ruganyos ösvények vezettek keresztül. Nyilván nedves, agyagos volt a talaj. Elkezdett tehát az ösvény maga érdekelni. Az ösvény összefügg az ember nyomhagyásával [...] az állandó változás lehetősége, átalakulás stb.”¹

A földre helyezett fehér papírmásé a folyamatos járkálásnak köszönhetően megnyomódik, majd idővel csapások keletkeznek. Így működik ez a természetben is, a víz végül azon a nyomvonalon halad, ahol egyszer már utat tört magának, az idő a folyamatosság (és a véletlen) révén pedig folyók keletkezhetnek, tájak rendeződhetnek át. Maurer kihasználta, hogy mindez lekövethető a mindennapi életben vagy akár a politikában is. A *K.V. május 1-jei felvonulása mesterséges talajon* (1971) című mű létrehozásakor az alany (Komarik Vera) másfél órán keresztül rózta a köröket egy összegyűrt újságpapírból kialakított „mesterséges” talajon, talpával piros festéknymot hagyva. Az eseményt dokumentáló fényképsorozaton (amely a végleges mű része) jól követhető az újabb nyomhagyások pillanatnyi állapota, az egymásra rétegződés folyamata. A cím és a piros szín egyértelmű utalás, politikai demonstráció, egy egyszemélyes tiltakozás a kollektív felvonulások ellen.

FÖLDES LÉNA

¹ Topor Tünde: Semmiféle kötelezettséget nem éreztem, csak a szabadságot, a játékot - Interjú Maurer Dórával II. rész. In: *Artmagazin* 2016/10., 28.

A „kötelezően választható” abszurdítására utal a körülbelül másfél méter átmérőjű piros körvonal, amely csupán akkor szabályos kör, ha elhagyjuk a mesterséges talaj határait, és folyamatában értelmezzük a művet. A *Pedotípiá No. 2.-nél* (1971) Maurer öt művészt kért fel, hogy két szoba közé lerakott fehér papíron spontánul alakítsák ki az átjárást. Végül ennek az elképzelésnek a továbbgondolása az 1976-os Helikon Galériában rendezett kiállítás, ahol a közönség bevonásával, járkálásuknak köszönhetően készült lenyomat, ezáltal közösen létrehozva egy műalkotást, amely a tárlat közben, akciószerűen jött létre, jelen lehettek alakulásában, majd esztétikai tárggyá avanszálásában.

E jellegzetes műtípus magába sűrít több Maurer-féle gondolatot, problematikát: a mozgás és az idő fokozatos megtestesülését, fizikai relációjukat; egy vizuális jel létrehozását, eltüntetését, majd felülírását; a régi és az újabb jelentések bonyolult hálózatát; a destrukció mozzanatát, amely a „nyomhagyó” és a „lenyomat” viszonyában jut meghatározó szerephez; a kiinduló tárgy és a „végeredmény”, az esztétikai tárgy megkülönböztetését, amely az eredeti és a művi viszonyának érzékeltetésén és megváltozásán alapul.

3. *K.V. május 1-jei felvonulása mesterséges talajon*, 1971
fotódokumentum-részlet

